

Finanšu izlūkošanas
dienests

Sankciju risku pārvaldīšana darījumos ar paaugstināta riska valstīm

Marta Tilhena

Sankciju izpildes nodaļas vadītāja, Finanšu izlūkošanas
dienests

Edgars Pastars

Finanšu nozares asociācijas padomnieks CAMS, CGSS

Rīga, Latvija
2025. gada 29. septembrī

FID tiešsaistes mācības uzņēmējiem, biznesa konsultantiem, juristiem un publiskā sektora pārstāvjiem

2025. gadā **FID organizēs vēl divas tiešsaistes mācības:**

- par mērķēto finanšu sankciju riskiem un to pārvaldīšanu;
- par sektorālo sankciju riskiem un to pārvaldīšanu

FID aicina sekot līdzi aktualitātēm, detalizēta informācija par gaidāmajām mācībām tiks publicēta tīmekļvietnē **sankcijas.fid.gov.lv** un sociālo tīklu kontos.

- [FID vadlīnijas «Sankciju risku pārvaldīšana darījumos ar paaugstināta riska valstīm»](#)

ES sankciju nozīme

- Ierobežojošie pasākumi jeb sankcijas ir nozīmīgs ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas instruments, ar ko:
 - a. novērst konfliktus vai reaģēt uz jaunām vai esošām krīzēm;
 - b. veicināt mieru, demokrātiju, tiesiskuma, cilvēktiesību un starptautisko tiesību ievērošanu.
- Sankciju mērķis ir panākt, lai tie, pret ko tās vērstas, mainītu savu politiku vai rīcību un tām ir būtiska **loma starptautiskā miera un nacionālās drošības nodrošināšanā.**
- Reaģējot uz militāro agresiju pret Ukrainu, ES un citas līdzīgi domājošas valstis, kas kopā veido vairāk nekā 60% no pasaules ekonomikas, ir noteikusi apjomīgas un vēl nepieredzētas sankcijas pret Krieviju un Baltkrieviju, lai ierobežotu kara finansējumu.
- 2024. gadā Krievijas naftas un gāzes ieņēmumi samazinājās par vairāk nekā 40% — tas nozīmē miljardiem mazāk finansējuma ieroču un raķešu iegādei.
- **Katrs uzņēmēja lēmums saistībā ar atbilstības nodrošināšanu nav tikai par izvairīšanos no soda, bet arī par reālu ieguldījumu miera un drošības aizsardzībā.**

ES sankciju veidi

Mērķētās finanšu sankcijas

Paredz pienākumu iesaldēt mērķēto finanšu sankciju subjekta aktīvus, kā arī aizliegumu mērķētajam sankciju subjektam darīt pieejamus aktīvus.

Pēc būtības aizliedz tieši vai netieši veikt jebkārus darījumus ar sankciju subjektiem.

Ar jēdzienu **sankciju subjekts** saprot:

- a. tādas fiziskas un juridiskas personas, kas tieši iekļautas ES mērķēto finanšu sankciju sarakstos; un
- b. tādas juridiskas personas, kas tieši vai netieši atrodas 50% vai vairāk ES sarakstos iekļautu personu īpašumā vai šo personu kontrolē.

Sektorālās sankcijas

Ietver tostarp **preču importa, eksporta un tranzīta aizliegumus** un **pakalpojumu sniegšanas aizliegumus**.

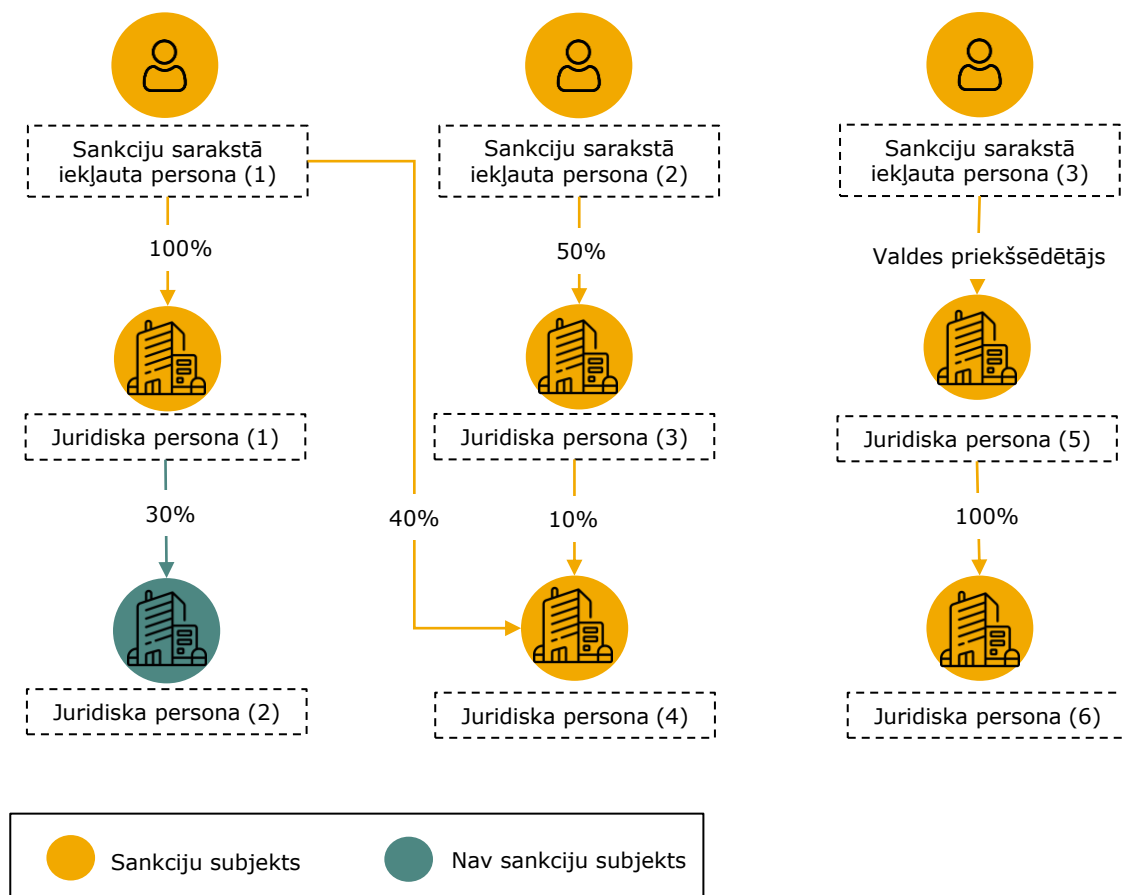
Var tikt mērķētas uz konkrētām nozarēm, kas ir būtiskas konkrētas valsts vai reģiona ekonomikai un ietvert arī, piemēram, tādas pasākumus kā **ieguldījumu, finansējuma** vai **intelektuālā īpašuma** nodošanas ierobežojumus, ierobežojumus **ieņemt amatus**, kā arī citus pasākumus.

ES mērķēto finanšu sankciju riski

Mērķētās finanšu sankcijas var tikt pārkāptas tostarp:

- veicot darījumus ar **fizisku vai juridisku personu, kura iekļauta mērķēto finanšu sankciju sarakstā**
- veicot darījumus ar **juridisku personu, kas atrodas sankciju sarakstā iekļautas personas īpašumā vai kontrolē**.
- veicot darījumus ar **kredītiestādi, kas iekļauta mērķēto finanšu sankciju sarakstā** (piemēram, saņemot vai veicot maksājumus uz vai no sankcijām pakļautas kredītiestādes, utt.);
- piegādājot preces komersantam, nepārliedzinoties par **preču gala lietotāju, kurš tās tālāk piegādā sankciju subjektam**;
- veicot darījumu, kura rezultātā **ekonomisko labumu netieši gūst sankciju subjekts** (piemēram, nomājot no komersanta preces, kuru īpašnieks ir cits komersants, kas ir sankciju subjekts);
- importējot preces, kuru **ražotājs ir sankciju subjekts**.

Īpašumtiesības un kontrole

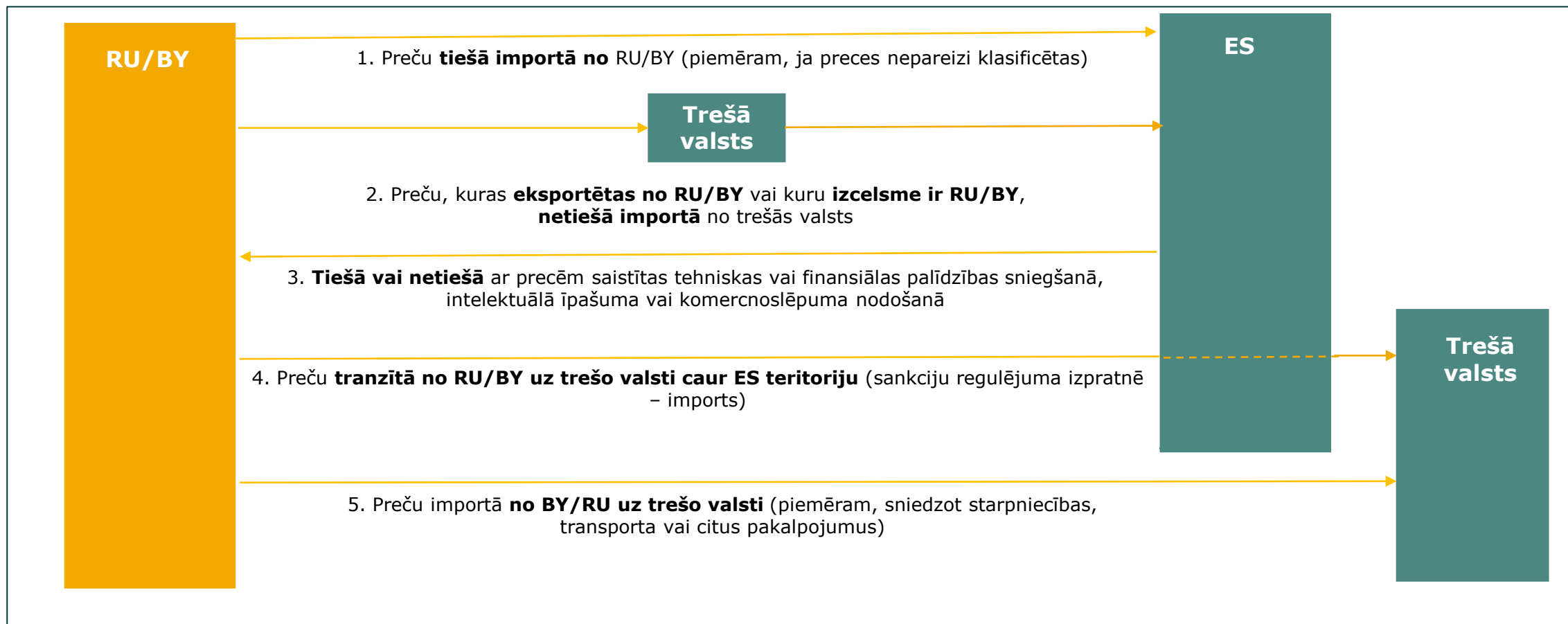
ES sektorālo sankciju **riski (eksports)**

Sektorālās sankcijas **sankcijām pakļautu** preču tirdzniecībā un eksportā var tik pārkāptas **iesaistoties** tostarp:

ES sektorālo sankciju riski (imports)

Sektorālās sankcijas sankcijām pakļautu preču iegādes vai importa darījumos var tik pārkāptas iesaistoties tostarp:

ES sektorālo sankciju riski (pakalpojumi)

Sektorālās sankcijas aizliedz sniegt noteiktus pakalpojumus un programmatūru:

- a. Krievijas valdībai vai **juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, kas iedibinātas Krievijā**;
- b. Baltkrievijas Republikai, tās valdībai, tās valsts iestādēm, uzņēmumiem vai aģentūrām, vai jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kas rīkojas to vārdā vai saskaņā ar to norādēm.

Sektorālās sankcijas var tik pārkāptas arī, **iesaistoties** aizliegtu pakalpojumu vai programmatūras sniegšanā Krievijas juridiskās personas mātes, meitas, vai māsas sabiedrībai Eiropas Savienībā vai trešajā valstī, ja **pakalpojumus vai programmatūru netieši saņem vai lieto arī Krievijas juridiskā persona**, piemēram, pakalpojumi vai programmatūra tiek sniegti uzņēmumu grupai, kurā ietilpst Krievijas juridiskā persona.

Aizliegtie pakalpojumi

- Grāmatvedības, revīzijas, uzskaites pakalpojumi
- Konsultācijas nodokļu jomā, saimnieciskās darbības un vadībzinību jomā
- Sabiedrisko attiecību pakalpojumi, reklāmas pakalpojumi
- Būvniecības, arhitektūras un inženiertehniskos pakalpojumi
- Juridisko konsultāciju pakalpojumi
- IT konsultāciju pakalpojumi
- Tirgus izpētes un sabiedriskās domas aptaujas pakalpojumi
- Tehniskās testēšanas un analīzes pakalpojumi

Aizliegtā programmatūra

Dažāda veida uzņēmumu pārvaldības programmatūra:

- uzņēmumu resursu plānošanai;
- klientu attiecību pārvaldības;
- komercizpētei;
- projektu vadībai, u.c.

Dažāda veida dizainparaugu un rūpniecības programmatūra:

- ēku informācijas modelēšanai;
- datorizētas projektēšanai;
- datorizētas ražošanai, u.c.

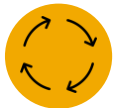
Paaugstināta riska valstis

- Īpaši augsts risks iesaistīties sankciju pārkāpšanā ir sadarbojoties ar komersantiem paaugstināta riska valstīs, kā arī ar komersantiem Krievijā un Baltkrievijā.
- **Paaugstināta riska valstis** ir valstis, kas nenosaka sankcijas pret Krieviju un Baltkrieviju, un kas to ģeogrāfiskā novietojuma vai citu iemeslu dēļ, tiek izmantotas, lai sankcijām pakļautas preces nogādātu Krievijā vai Baltkrievijā, kā arī lai apietu citus ierobežojumus, tostarp mērķētās finanšu sankcijas, preču importa ierobežojumus, pakalpojumu sniegšanas ierobežojumus.
- Piemēram, Apvienotie Arābu Emirāti, Armēnija, Azerbaidžāna, Gruzija, Indija, Kazahstāna, Kirgizstāna, Ķīna (tai skaitā Honkonga), Mongolija, Serbija, Tadžikistāna, Taizeme, Turcija un Uzbekistāna.
- Šis uzskaitījums ir mainīgs un nav izsmeljošs. Uzņēmējiem jāseko līdzi aktuālajai informācijai par sankciju apiešanas ceļiem un valstīm (īpaši Dienvidaustrumāzijas reģionā).
- **Sadarbība ar komersantiem paaugstināta riska valstīs var notikt, taču šāda sadarbība rada paaugstinātu sankciju risku, kuru jāspēj pārvaldīt.**

Iekšējā kontroles sistēma (IKS)

Lai izvairītos no tiešas vai netiešas sankciju pārkāpšanas, nepieciešams ieviest pasākumu kopumu sankciju risku pārvaldīšanai jeb iekšējo kontroles sistēmu (IKS).

IKS kā pasākumu kopums ietver (1) **sankciju risku novērtējuma veikšanu**, (2) **risku pārvaldīšanas un mazināšanas pasākumu ieviešanu un piemērošanu**, (3) **periodisku IKS pārskatīšanu un atjaunināšanu**.

Nepastāv universāls IKS modelis – izstrādājot IKS, jāņem vērā sankciju risku novērtējuma rezultātā **tieši savai uzņēmējdarbībai identificētos sankciju riskus**, ko ietekmē, uzņēmuma izmērs, darbības joma, sadarbība partneru skaits un ģeogrāfija, darījumu apjoms, uzņēmuma darbinieku skaits un citi faktori.

Par IKS ieviešanu primāri atbildība ir uzņēmuma vadībai. Tā ieceļ par IKS ieviešanu un aktualizēšanu atbildīgo darbinieku, nodrošina darbam nepieciešamās zināšanas un resursus.

Augstas prioritātes preču apritē iesaistītajiem pienākums ieviest un piemērot IKS pasākumus ir obligāts un pasākumi jāpiemēro attiecībā uz visiem darījumiem, ne tikai attiecībā uz darījumiem ar komersantiem paaugstināta riska valstīs.

Lai gan citiem uzņēmējiem nav noteikts obligāts pienākums ieviest IKS, tomēr **jebkurai personai ir pienākums izpildīt sankcijas**. Par sankciju pārkāpšanu paredzēta administratīvā un kriminālatbildība.

Sankciju risku novērtējums

Lai izvairītos no tiešas vai netiešas sankciju pārkāpšanas, nepieciešams ieviest pasākumu kopumu jeb iekšējo kontroles sistēmu (IKS) sankciju risku pārvaldīšanai. Savukārt, lai ieviestu IKS, vispirms jāveic **sankciju risku novērtējums**.

Veicot sankciju risku novērtējumu, uzņēmējs apzina veiktos darījumus un darījumu partnerus, un tiem piemītošos sankciju riskus, ņemot vērā darījumu partneru valsti, preču klasifikāciju un izcelsmi, pakalpojumu veidu, preču un pakalpojumu galamērķi u.c. faktorus.

Darījumi saistīti ar:	Darījumiem piemītošo risku piemēri
Sankcijām pakļautu preču piegādi uz trešo valsti	Risks, ka preces tiks novirzītas uz RU/BY, īpaši ja: • preču saņēmējs ir paaugstināta riska valstī; • nav zināms preču gala lietotājs; • preces saistītas ar militāro nozari (militāras, divejāda lietojuma, augstas prioritātes preces); • preces netiek ražotas RU/BY vai tuvumā esošās trešajās valstīs; • preces pirms sankcijām tika tirgotas uz Krieviju ar preču saņēmēju saistītām personām.
Sankcijām pakļautu preču iegādi no trešās valsts	Risks, ka preces ir RU/BY izcelsmes vai no RU/BY eksportētās preces, īpaši ja: • preces tiek nosūtītas no vai caur paaugstināta riska valsti; • nav zināms preču ražotājs; • tādas preces ražo tikai vai pārsvarā RU/BY; • tādas preces iepriekš pirktas no RU/BY un preču nosūtītājs saistīts ar RU/BY tirgotājiem.
Sankcijām nepakļautu preču piegādi uz RU/BY	Risks, ka preču saņēmējs ir sankciju subjekts, īpaši ja: • nav zināmi preču īpašnieki, amatpersonas vai nav zināms preču gala lietotājs; • preču saņēmējs saistīts ar militāro nozari.
Sankcijām nepakļautu preču iegādi no RU/BY	Risks, ka preču ražotājs vai tirgotājs ir sankciju subjekts, īpaši ja: • nav zināmi nosūtītāja īpašnieki, amatpersonas vai nav zināms preču ražotājs; • nozarē dominē sankciju subjektu uzņēmumi (piemēram, mēslošanas līdzekļu nozare)

Pasākumi sankciju risku pārvaldīšanai

Lai mazinātu un pārvaldītu identificētos darījumu un darījumu partneru sankciju riskus ievieš tostarp sekojošos pasākumus:

Pasākumi:	Aptvertie riski
Sarkano līniju definēšana - neiesaistīšanās noteikta veida darījumos.	Darījumi ar augstu vai nepārvaldāmu risku, piemēram: • Militārai nozarei paredzētu sankcijām pakļautu preču eksports uz paaugstināta riska valstīm; • Sankcijām pakļautu preču eksports uz paaugstināta riska valstīm, ja saņēmējs ir starpnieks, kurš atsakās sniegt informāciju par preču gala lietotāju; • Sankcijām pakļautu preču imports no paaugstināta riska valstīm, ja šādas preces ražo tikai vai pārsvarā RU/BY, un pārdevējs atsakās sniegt informāciju par preču izcelsmi un ražotāju; • Darījumu partneris iekļauts citu valstu sankcijās par sankciju apiešanu.
Darījumu partneru padziļinātas pārbaudes - īpašumtiesību struktūras un amatpersonu izpēte, un pārbaudes pret sankciju sarakstiem.	Risks, ka no darījuma tieši vai netieši labumu gūst sankciju subjekts (pārdevējs, pircējs, ražotājs, gala lietotājs, transportētājs, citi).
Preču klasifikācijas pārbaudes	Risks, ka nepareizas klasifikācijas rezultātā sankcijām pakļautas preces tiek piegādātas uz RU/BY vai importētas ES, uzdodot tās par sankcijām nepakļautām precēm.
Preču izcelsmes ticamības pārbaudes	Risks, ka sankcijām pakļautas RU/BY izcelsmes preces tiks netieši importētās ES, slēpjot to patieso izcelsmi.
Preču gala lietotāju pārbaudes	Risks, ka sankcijām pakļautas preces tiks netieši nogādātas RU/BY, slēpjot patieso gala lietotāju
Pakalpojumu saņēmēju, lietotāju noskaidrošana	Risks, ka aizliegtie pakalpojumi tiks netieši sniegti RU/BY personām, kurām tos aizliegts sniegt.

Sekas sankciju neievērošanas gadījumā

Vispārīgi par nacionālo un starptautisko sankciju pārkāpšanu persona var tikt saukta pie **administratīvās atbildības** vai **kriminālatbildības**.

Sankciju pārkāpuma rezultātā iegūtie naudas līdzekļi var tikt uzskatīti par noziedzīgi iegūtiem līdzekļiem un tie var tikt iesaldēti, arestēti un konfiscēti.

Kopš 2022. gada marta līdz 2025. gada septembrim ierosinātas 599 krimināllietas par iespējamu sankciju pārkāpšanu. Vairākums ierosināto krimināllietu ir saistībā ar ES sektorālo sankciju pārkāpumiem.

Aptuveni 76% ierosināto krimināllietu sankcijām pakļauto preču vērtība pārsniedz 10 000 EUR.

Pieņemti 23 spriedumi – 17 no tiem stājušies spēkā.

Kopš 2022. gada marta kriminālprocesu ietvaros konfiscēti aktīvi vairāk kā 5,3 miljonu EUR vērtībā un arestēti aktīvi vairāk nekā 12 miljonu eiro vērtībā.

Kopš 2025. gada jūnija ierosināti 204 administratīvā pārkāpuma procesi par sankciju pārkāpumiem, 52 gadījumos piemērots sods (juridiskai personai minimālais sods ir 10 000 EUR).

Papildus jāņem vērā, ka **sankciju pārkāpšana var rezultēties ar reputācijas riskiem, pastiprinātām valsts iestāžu kontrolēm, kā arī apgrūtinātu turpmāku sadarbību ar kredītiestādēm.**

Sadarbība ar banku

01

Uzņēmējam jāizprot sankciju riski, savs bizness un partneri, un jāspēj to izskaidrot bankai, tostarp skaitliski

02

Dokumentus iegūst un glabā neatkarīgi no bankas pieprasījuma. Tiem jābūt jau pirms pieprasījuma, jo uzņēmums ievēro sankcijas pats

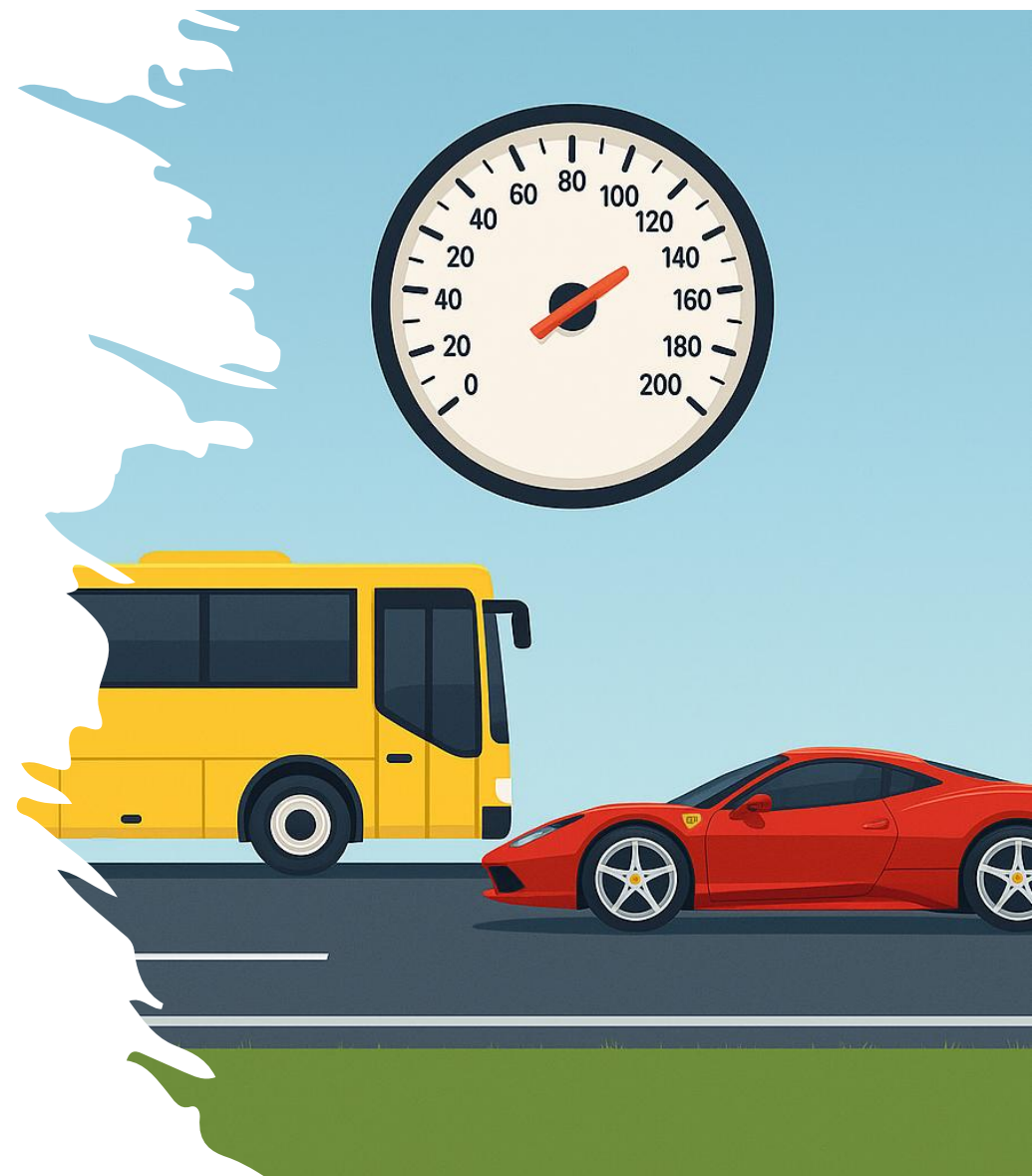
03

Norēķiniem jābūt caurskatāmiem – sarežģītas norēķinu kārtības (ieskaits, trešā persona) rada aizdomas un risku sadarbības pārtraukšanai

04

Bankām svarīgs reputācijas aspekts – vai konkrētais darījums ir objektīvi izpētāms un vai rada reputācijas risku. Par to arī jādomā uzņēmējam.

- Universālās bankas ir kā autobuss – brauc droši, prioritāte ir pieejamība visiem pasažieriem standarta pakalpojumos. Biļetes cena ir paredzēta pieejamībai plašam personu lokam.
- Specializētās bankas ir kā sporta auto – der ierobežotam lokam, kam svarīgs ātrums un speciāla pieeja. Spēj nepārspējami braukt.
- Svarīgi ir abi, bet katram ir sava pieeja.
- No šādas loģikas izriet arī banku riska apetīte, ko analogijā var raksturot ar braukšanas ātrumu, autovadītāja specializāciju, riska cenu un lomu ekonomikā (satiksmē).
- **Bankas un uzņēmuma riska apetītei ir jāsaskan, lai būtu veiksmīga sadarbība.**
- Arī bankas kaut ko var nezināt. Tām var būt vajadzīgs laiks.

- Kopumā – biežākā problēma jaunu sankciju dēļ sajauc pārejas periodus.
- Reālu sankciju pārkāpumu gadījumu skaits bankās, transakciju skaits/apjoms – nepieaug. **Klienti kļūst zinošāki.**
- Biežas neskaidras situācijas – precei kādā transporta posmā bijis sankcionētais, bet norēķinu veikusi, visticamāk, pretējā puse. Jāpēta nianse, kas un kā noticis.
- Daudz mazāk gadījumu par neīstu gala lietotāju.

Denmark arrests 2 businessmen in Russia sanctions investigation for re-exports of paint to Russia

24 July 2025

The Danish National Unit for Special Crime (NSK) has arrested the CEO and CFO

Credit: Shutterstock/Algimantas Barzdzius

Lithuania’s customs authority has fined an unnamed exporter €13.6 million for failing to comply with the European Union’s sanctions against Russia.

Raid in Berlin Online retailer allegedly illegally imported caviar substitute and defrauded authorities of millions

Customs investigators have searched the offices of a food retailer in Berlin. He is suspected of violating sanctions against Russia, evading taxes, and cheating on import duties.

Status: July 10, 2025, 2:46 PM

 1 COMMENT
Customs investigators from Hamburg searched the business and private premises of a food retailer in Berlin, seizing evidence and

Estonia extradites citizen to US on Russia strategic supply charges

Kā veikt riska novērtēšanu?

- Edgars vēlas sēņot (lasi: tirgoties ar NVS uzņēmumu – sk. vadlīnijās noteiktos apsveramos jautājumus, izmantot apjomu un preču veidu statistiku, iepriekšējo izpēšu rezultātus).
- Kādi ir riski?
 - Ērces – augsta varbūtība (5), ietekme – kritiska (5), jo nav potējies = 25 (augsts risks)
 - Lāči – zema varbūtība (2), ietekme – būtiska (4), jo nav pieredzes, ko darīt = 8 (vidējs risks)
 - Apmaldīties – vidēja varbūtība (3), ietekme – nebūtiska (2), jo atradīs = 6 (vidējs risks)
 - Palikt bez sēnēm – augsta varbūtība (5), ietekme – zema (1) = 5 (zems risks)
 - Piedzīvot saindēšanos ar sēnēm – [...]
 - Avarēt pa ceļam uz mežu – [...]
- Kādas ir kontroles?
 - Riska apetīte – neiet uz mežu, bet uz veikalu. Stingra kontrole.
 - Zema riska apetīte – lasīt tikai gailenes, un tikai meža malā, blakus auto. Efektīva kontrole.
 - Izpētīt**, ka mežā tajā rajonā ir tikai 1 lācis, avīze raksta, ka mīļš. Tātad – var droši iet. Daļēji efektīva kontrole.
 - Potēšanās – palīdzēs pret ērcēm, bet tikai daļēji. Efektīva kontrole.
 - Radari pa ceļam – ātruma kontrole, mazina avāriju risku. Daļēji efektīva, daudz citu faktoru vēl.
 - Kompass / karte – atrast ceļu, ja apmaldīsies. Daļēji efektīva kontrole.
 - Mobilais tālrunis – labs, bet tikai daļēji efektīvs pret apmaldīšanos un saindēšanās novēršanu (sēņu atpazīšana). Efektīva kontrole.
- Katram riskam un kontrolei var noteikt svaru (1 – 4) vai risku vērtēt tikai (1 – 5). Kopā aprēķināt rezultātu, definēt robežlielumus, kad zems, gad augsts utt. Vai izmantot A, V, Z – vienkāršoti.

Riska līmenis	A	V	A	A
	V	Z	V	A
	Z	Z	Z	V
	A	V	Z	

IKS efektivitāte

Augsts (A)	Vidējs (V)	Zems (Z)
---------------	---------------	-------------

5x5 Risk Matrix (Color-Coded Levels)

Probability	Rare (1)	1	2	3	4	5
	Unlikely (2)	2	4	6	8	10
	Possible (3)	3	6	9	12	15
	Likely (4)	4	8	12	16	20
	Almost Certain (5)	5	10	15	20	25
		Very Low (1)	Low (2)	Medium (3)	High (4)	Very High (5)

Severity

Extreme

High

Medium

Low

Ko nedarīt?

Darbība	Skaidrojums
Maksājums ir atteikts, bet uzņēmums “to pārveido”, lai “dabūtu cauri” – koriģē mērķi, saņēmēju utt.	Tā pati par sevi ir sankciju apiešanas metode.
Preci piegādā “normālam uzņēmumam”, lai gan ir skaidri redzams, ka uzņēmums zina, ka prece nonāk tālāk tur, kur nedrīkst.	“Lūkoties cauri”, nevis izmantot juridisko formālismu. Sankcijās – “tieši vai netieši”! Formāli līguma punkti nedos risinājumu, ja nav pierādījumu, ka neviens to izpildi nekad nekontrolē.
Nav viena atbildīgā (ar zināšanām) un dokumentācija par darījumu un pusēm netiek veidota un strukturēta vienoti.	Nav pierādījumu, ko sniegt bankai. Nav darbinieka, kas ir zinošs un spēj komunicēt ar banku par niansēm. Neizsekojama izpēte.
Sankciju ievērošanu pamati formāli apliecinājumi, ka “viss ir likumīgi un Sankcijas ievērojam”.	Apliecinājums neatbrīvo no atbildības. Bankai šādi dokumenti nederēs.
Veicam maksājumu pēc preču piegādes pārejas periodā.	Maksājumam jābūt veiktam maksājuma periodā (imports LV). Var slēgt vienošanos, ar ko sadala vienoto rēķinu (eksports no LV, arī pēc termiņa norēķins, ja prece termiņā).
Kuģi, ostas un transports, ko izmanto piegādē – «tā nav mūsu problēma, jo izmantojam EXW».	<i>Incoterms</i> riska pāreja civiltiesiski nenozīmē sankciju risku pāreju analogā veidā.
“Mēs pārbaudām sankciju sarakstus”.	Šāds paskaidrojums ir pārāk vājš augsta riska darījumos. Sankciju saraksti vien nav rīks, ar ko šo risku var pārvaldīt.

Kļūdas

Situācija	Skaidrojums
«Mums ar maitu visu kārtojam caur muitas brokeri...»	Atbildība paliek uzņēmumam jebkurā gadījumā. Nedrīkst atstāt pašplūsmā. Kļūdas komunikācijā un nepietiekama uzraudzība rada bažas, ka uzņēmums pats nevada savus riskus.
Uzņēmums uztur kontus trešajās valstīs	Principā nav aizliegts, tomēr tas rada jautājums – kāpēc. Var būt jāsniedz kontu izraksti. Nereti uzņēmumi izmanto tos «sankciju apiešanas ienākumu» izmantošanai.
Uzņēmumam ir meitas sabiedrība vai filiāle augsta riska valstī	Bankai tas radīs papildu jautājumus. Prasīs papildu informāciju, vai un kā šī struktūra ievēro sankcijas.
Uzņēmums piedāvā SaaS pakalpojumus – platformas un citi IT servisi biznesiem	Jāpārbauda, vai tās ir pieejamas Krievijas uzņēmumiem (nesankcionētiem), jo tas ir aizliegts, kā arī vai ir pieejamas Krimā u.tml. (<i>geo fencing</i>). Banka to var jautāt.
«Mēs pārbaudījām Regulu 269/2014 un 833/2014	Jā, bet ir arī citas regulas – gan attiecībā uz Krieviju, gan Baltkrieviju, gan citām valstīm. Sankcijas nav tikai 2 regulas.
Prece, ko vedam, ir paredzēta Ukrainai, kāpēc banka uzdod jautājumus?	Bankai svarīgs ir piegādes maršruts. Ir sankcijas, kas paredz maršrutu aizliegumus (caur Krieviju, caur Irānu utt.) vai būtiska ir gala piegādes vieta (Doņeckā vai tuvu frontes līnijai). Risks, ka piegādi organizē Krievijas interesēs. Var veidoties sankciju pārkāpums.

Kā to saprast?

Situācija	Skaidrojums
«Kā lai es noskaidroju, kam pieder uzņēmums, ar ko sadarbojos ...»	Ja nevari, tad nesadarbojies. Sadarbojies ar tiem, kam var. NVS valstīs reģistri ir labi attīstīti, arī maksas datu bāzes.
«Mēs izmantojam maksas automātiskos skrīninga rīkus...»	Automātiskie rīki ir palīgs, bet jāizmanto arī pieredze un zināšanas, kas ir tikai speciālistam. Pilnībā automatizēt procesu šajos apstākļos ir neiespējami.
«Man ilgi jāgaida, kamēr maksājums būs pieejams kontā vai to varēšu veikt». Kāpēc?	Banka patstāvīgi jāpārlicinās par sankciju ievērošanu
Banka prasa augstu komisijas maksu	Izrunā ar banku un saproti, kāds ir bankas cenrādis. Atbilstība maksā gan uzņēmumam, gan bankai. Varbūt bizness, esot atbilstīgs, nav rentabls un nav jāturpina. Tas jāierēķina cenā.
Naudu par precī saņēmu no citas ES bankas saistībā ar darījumu ar ES reģistrētu partneri	Nevar uzskatīt, ka darījumi ES ietvaros automātiski ir bez sankciju riska. Jāsaprot darījuma konteksts – ko, kam, kāpēc.
Līgumā par preču piegādi ir <i>No Russia clause</i> , bet banka prasa vēl vairāk pierādījumus	Līguma punkts vien nav pietiekams, jāveic izlases pārbaudes vai citi kontroles pasākumi.
Banka prasa, vai ievērojam ASV eksporta kontroles noteikumus, bet LV muiža neredzēja problēmas	ASV nereti attiecina savus likumus ārpus tās. Ieteicams vismaz kā riska faktoru analizēt ne tikai OFAC, bet lietot visu CSL meklētāju – arī BIS un citus ASV valdības sarakstus. Bankām korespondentbanku un dolāra transakciju dēļ ir svarīga ASV likumu ievērošana. LV muižai tas nav kritiski.

Kontakti

www.sankcijas.fid.gov.lv

(+371) 67044430

sankcijas@fid.gov.lv

www.training.fid.gov.lv

Sociālo tīklu platformas

[Finanšu izlūkošanas dienests](#)

[Finanšu izlūkošanas dienests](#)

Finanšu izlūkošanas
dienests

Paldies par uzmanību!

